Huvitav on märkida, et kaubanduse alal teotsevate isikute arvu rohkenemine on läinud pea samades proportsioonides kõigil aladel. Toome aktiivsete % üldarvust tööharude järele:

	1897	1922
Toidu-, maitse- ja muude ainete kpl.	3,8	5,6
Restoranid, võõrastem., joogik.	1,6	2,7
Rõivastuse- ja nahakpl.	0,9	1,3
Metallesemete kpl.	0,2	0,4
Majariistade kpl.	0,1	0,2
Ehitusmaterj. kpl.	0,1	0,2
Muud kauplused	0,3	0,5

Ka siin tunduvad samad põhjused, mida juba tööstuse alal märkisime: kogu kaubandusala rahvastik on kasvanud küll veidi kiiremini kui kogu rahvastik, kuid pea ühtlaselt kõigil aladel, mis nähtavasti vastab tarvitamise kasvamisele.

Ühiskondlikul ja administratiivsel alal teotsejate rühm on ühes leibkondadega vähem kui kaubanduse oma, aktiivsete hulk neist aga ületabki seda (kaub. 11,6, siin 12,4%). Selle rühma suurust tuleb Tartu iseloomustavaks jooneks lugeda. See „Emajõe-Ateena" rahvastiku osa jaotub järgmiselt (% vast. üldarvust):

Répartition des personnes d'après leur situation sociale (en %).

	Aktiivsed P. actives	Passiivsed P. passives
Haridus, kunst, kultuurialad Intellectuels et artistes	4,9	5,6
Riigiteenijad, peale sideme alal töötajate Fonctionnaires	3,4	5,0
Omavalits. teenijad Employés des administrations locales	0,8	1,1
Tervishoid Employés du service de l'hygiène	1,8	1,4
Usuala Clergé	0,3	0,4
Muud alad Autres professions	1,2	1,2

Võrdlemisi suur „väljaspool toodud tööharusid seisjate" rühm jaotub järgmiselt:

	Aktiivsed	Passiivsed	Kokku
Sissetulek. elavad isikud	3,1	3,5	3,3
Tegevusalade õpilased väljaspool perek.	2,3	—	1,2
Riigilt ja omaval. ülalp. saaj.	3,1	0,5	1,8
Mujalt ülalpidam. saajad	3,9	2,0	3,1
Haiged haiglais	—	—	0,7
Vangid vanglais	—	—	0,6

Ühiskondlik kihitus. Suuremate tööharu-rühmade alal toodud arvudest nägime juba, et aktiivsete ja nende leibkondade liikmete arv oli paljudel juhtumustel peaaegu tasakaalus. See on ka üldarvus nii: 53% elanikest (26 569) kuulub aktiivsete hulka, kuna nende ülalpidamisel ja mujalt ülalpidamise saajaid passiivseid oli 47% (23 773). On loomulik, et aktiivsete hulgas on rohkem mehi, — 55,7%. Aktiivsete hulgast kuulus üle poolte (51,1%) tööliste ja teenijate hulka (13 564). 16,1% (4 285) on iseseisvad ettevõtjad ilma alaliselt palgatud tööjõuta või üksikud iseseisvalt töötajad, kuna alalise palgatud tööjõuga töötajaid peremehi on 3%.

Tartu, lk. 447